کە هەڵەبجە خنکا، کۆمەڵگەی نێودەوڵەتی لە خەوێکی قوڵدا بوون.. سەلام عومەر

ئەوڕۆژەی هەڵەبجەیان خنکاند و خەڵتانی خوێنیان کرد، زامێکی هێندە قوڵ لە جەستەی وڵاتەکەمان هەڵکەندرا، کە تاوەکو ئێستاش سارێژ نەبووەو لەگەڵ هەر یادەوەرییەکدا دەکولێتەوە، ئۆپەراسیۆنەکانی ئەو رۆژانەی سوپای بەعس بۆ لەناو بردنی یەکجارەکی گەلی کورد بوو، بەتایبەت هەموو ئەو خانەوادانەی لەمشارەدا بوونە سوتەمەنی دووچاری قڕکردن بوون، ئەو پیرە پیاوو ژن و منداڵانەش کە رزگاریان بوو ئێستا پیرەکان زۆربەیان نەماون و منداڵەکانیش بەبێ کەسی بە هەتیوی و ماڵوێرانی، بەبێ پەناگەو شوێنە خۆشەکان بە نەخۆشی و کوێری خەریکی گوزەرانەکن باشتر نین لەو ونبوو و تاقانانەی ئیستاش لە خەیاڵدا رۆژدەکەنەوە.

جیهان بەگشتی و ریکخراوە مرۆ دەستەکان لە ئاست ئەم تاوانە نێودەوڵەتییە کوێربوون و جڵەوی دەسەڵاتی بەعسیان بەجۆرێك شل کردبوو بەئارەزووی خۆی هەوڵی تەفروتوناکردنی نەتەوەیەکی دەداو کەسیش نقەی لێوە نەدەهات،رۆشنبیرانی کورد لەچیا هاواریان لەهەستاو پێ بە گەرو دەیاناڵاند عەرەبەکانیش جگە لەچەند رۆشنبیرێکی چەپی زۆر کەم نەبێ ئەوانی دی لە خەوێکی قوڵدا چووبوونە خەڵوەتەوە ، خۆ ئەدەبی جیهانیش لەم ساتە وەختەدا لەگەڵ رژێمە قەبەکانیان هەر خەریکی ساغکردنەوەی چەکو جبەخانەکانیان بوون بەو وڵاتانەی دەیانەویست سنوورەکانیان لەسەر حسابی نەتەوە بچوکەکان زیاد کەن، ئەو رۆژانە مردنێکی لەسەرخۆ بوو بۆ گەلێکی چەوساوە، کەلەوەتەی هەبوو سووتەمەنی یەك لەدوایی یەکی ئەو رژێمانەبوو کە بەئارەزووی خۆیان دەیانچەوساندنەوە، تاکە هیوایەکیش کە هاوڵاتیان و پارتە سیاسییەکان هەیانبوو ئەو چیا سەرسەخت و دژوارانەبوو کە سروشت وەك پەناگەیەك بۆ هێزی پێشمەرگەی دروست کردبوو، ئەو کات دوای وەستانی جەنگی نێوان عێراق و ئێران بەعس خۆی یەکلا کردەوە بۆ لەناوبردنی کورد و هەر هەموو تواناکانی خۆی بەئەنفالیشەوە تاقیکردەوە و نەیتوانی کورد لەریشەوە دەرکێشێ کیمیا یەکێك بوو لەو نەخشە دۆزەخییەی بۆ کورد نەخشێنرا، ئەم وڵاتەی نوقمی تاوانێك کرد کە خۆی لەناو گۆڕی بەکۆمەڵ و سوتەمەنییەکانی کیمیاییدا دیتەوە، ئەوان وشەی ئەنفالیان لە کتێبە

ئاسمانیەکان دەرهێناو کردیانە حیکایەتێك کەمرۆڤایەتی بە هەمیشە دەیگێڕێتەوە ،
وێنەکانی کیمیابارانی هەڵەبجە هێندە کاریگەرن پەردەکانیان بەڕوی تاوانبارانیدا هەڵدەماڵی و گەورەیی تاوانەکەیان دەردەخست، کەچی سەدام و عەلی کیماوی هەوڵیاندەدا هەموو ئەو خەتایانە بە سەروەری بژمێرن و بەڵام دواجار بە سزای خۆیان گەیشتن .
ئێستاش دیکۆمێنتەکانی کیمیاباران لەبەردەستدان دۆسیەو تاوانەکە لە سەرمێزی نەتەوە یەکگرتووەکان کەوتووە، دادگاکان کۆتاییان هات و هەڵەبجەش بووە پارێزگا، بەڵام کوان ئەو رێکخراوانەی هەڵەبجەییان بەجینەساید ناساندو خزمەتێکی شایستەیان کردبێ ئەوەی سیمای پارێزگا بێت بە روخساری هەڵەبجەوە نابینرێ، ململانێی پارتەکان و نوقرچە لەدان لە یەکتری خەریکە پانتایەکانی تیرۆر لەمشارەدا دەژیێنێتەوەو باشترین ژینگەش بە ئەو گروپانە درووسکا کە دژی جوانی و پێشکەوتنەکانن ،ئاخر هەڵەبجە ئیستا پەراگەندەیە ئەوەندەی لە کیمیایی رزگاریان بووە تەفرو تونان و زۆرینەی هەرە زۆریان لەشارەکانی دی خەریکی توانەوەن کوا ئەو هاندان و ژینگە لەبارەی لە کاتی هەڵبژارنەکاندا بە خەڵکی ئەم شارە دەدرا تاکەی هەڵەبجە ئەو پەراوێزە بێت کە شایەنی هەموو شتێکە، ئیدی کاتیەتی قورساییەکانی ئاوەدانکردنەوەو سارێژ بوونی برینەکان بچێتە واری جێبەجێ کردنەوە و خەڵکی ئەم شارەش قۆڵەی پیاوەتی خۆیان هەڵکەن و بەراستی داوای بە پاریزگا بوون بکەن نەك ئەو بڕیارانەی تەنها بوونەتە دیکۆمێنتو قسەی رووت.
ئاخر تەنیا وشەی بە پارێزگا بوون بەس نییە ئەگەر خسمەتگوزاری نەڕژێنێتە ئەم شارە، دەبێت بیر لەکار بە لاوەکان بکرێتەوەو هەلی کاریان بۆ بڕەخسێنرێ نەك ئەوانەی ماویشن خۆ بەئیجەدادەن و تواناکانیان لەو بەینە تێدا بچێ، هەروا دەبێت دامو دەزگای ئەوتۆ بچێتە ئەم شارە بەراستی سیمای پارێزگا بوونی پێوە دیار بێت، سروشتی ئەم دەڤەرە بەجۆرێکە دەکرێ گەشتیار لەهەموو دنیاوە بۆ ئەوێ رابکێشرێ، خۆ ئەگەر ململانێ حزبیەکان هەر بەردەوام بێت ئەوە هەرگیز تەنیا وشەی بەپارێزگا بوون چارەسەری ئەو برینە قوڵانەی هەڵەبجە ناکات، ناشێ بودجەی هەڵەبجە هەمان بودجەی شارۆچکەیەك بێت و جیاوازیەکەیان لەگەڵ سێ پارێزگاکەی دی ئاسمانورێسمان بێت، هەڵەبجە پێویستی بە ئاوڕ لێدانەوەیە نەك پشگوێ خستن و پەراوێزی ئەودیوی چیاکان بێت.